

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 3. Valde proficuum ordinavit Deus, Daudi cælestis gloriæ contemplationem, & hanc nobis defiderat D. Paulus Apostolus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

6 Tales admitor deiectos huius mundi pelagus enauigantes; qua enim ratione Iob tot diaboli fruentis, ac sepe repetitis potuisset illæsus perferre tempestates? Quibus artibus D. Catharina virgo tenerissima stetit impeturbata, mentis quietæ tot inter ferissimas rotas culpitudibus amittas præacutus quomodo tam alacris D. Agatha caldarie pice ardenti demerita, ut exulians dicat: *Nunquam in tota vita mea ita lacratum est cor meum?* Quid D. Franciscum in tanta rerum inopia exhibet gloriantem? D. Dominicum Patriarcham Ordinis nostri, in hæreticorum persecucionibus, gaudio exultantem? D. Vincentium inter disciplina verbera late concinentem? Hanc tu sursum anchoram figito: sic monet D. Aug. *Spem in illam terram quasi anchoram præmissimus, ne in isto mari naufragemur.* Hæc te lacrum reddet: in penitentia, in persecucionibus infractum, in paupertate diuitem, in ieiuniis hilarum, & in pijs operibus perseuerantem. Auditum iucunda verba sunt ista Dauidis quibus Psalmum cæcludic vigesimum sextum, quo seipsum delineat variis ac grauibuscampellatibus iactatum, & in his a parentibus derelictum; *Pater meus & mater mea dereliquerunt me: Fallis testibus accusatum quibus in populi totius ac Regis locuti sui indignationem inciderat maximam, quod præ cæteris fert ægerime vir honoratus: Insurrexerunt in me testes iniqui, & mentita est iniquitas sibi q. d. (Interprete Genebrardo) antequam in me sua proferrent testimonia, inter se illa composuerant ac conuenerunt, quo magis ea ad veritatem inclinarent, & in Dauidis grauius vergerent ipsa præiudicium. Mentita est iniquitas sibi, id est, studiose apud se mendacium composuerunt, attente sunt meditati, ut ea persuaderent.* Quid adhuc o Dauid, quid consili? Hæc in decumana quietus sedes tempestate: quid te detinet sedatum? spes. *Credo videre bona Domini in terra uiuentium.* Video cuncta hæc tandem finienda & ad summum paucis diebus iduratura, & illa quæ hæc perfero patientia, Dei bona Dei regna, Dei gloriam me spero consecuturum In Hebræo phrasim quædam est loquendi rora: *Nisi credidissem videre bona Domini.* Modus est loquendi, qui cum sit imperfectus, maiorem habet Emphasim; sicut quoque loqueris, nisi attendere quis essem, nisi ego sperarem quod talis redderet rationem, q. d. Nisi oculos meos auollerem, ut ea contemplerer bona, quæ me manent, qua ratione ea quæ modofustineo, sustinerem? qua ratione tali ferendo ponderi mihi vires sufficerent? illuc oculos sursum atolle, &

te posse mundi grauius na perferre oblutepesce. Imo & ipse Christus cæli fortitudo, ipsa cæli, reliquæ sui contemplatione, ad ferendam, tantam, quantam tulit crucem, fortius animatur. *Quis proposito sibi gaudio sustinuit crucem, He. c. 12. 2 confusione contempit.*

§. 3. *Vt valde proficuum ordinavit Deus Dauidi cælestis glorie contemplationem, & hanc nobis destilerat D. Paulus Apostolus.*

ERat autem illud remedium, ut ipote cæteris efficacius, quod optabat D. Paul. Ephesianis, 7 illique ad Deo dari deprecabatur. *Non cessis Ephes. 1. gratias agere pro vobis memoriam vestri faciens in 16. orationibus meis.* Et quid pro eis exposulas o diue Apostole? *Ut Deus Domini nostri Iesu Christi pater gloria, det vobis spiritum sapientie, & reuelationis, in agnitione eius, illuminatos oculos cordis vestri, ut sciatis, quæ sit spes vocacionis eius, & quæ diuitia & gloria hereditatis in sanctis eius.* Nullum lego hic verbum quod infinitis non abundet mysteriis, attamen omnibus præteritis, id tantum assero, Apostolum hic alludere colloquio Dauidis cum Deo. Totum cum onerabant aduersitates, focer eius Saul, Philistinis iam absolutus, ob ductum a Dauid prostratumque Goliath, qui cum honoribus attollere, fideique promissis dare debuerat, in eum insurgit inhumanus, perditus & pernox cum insequitur, subditus ei populus a ma sumit rebellis, ex utero natus eius filius Absalon, ad eas patrem cogit angustias, ut necesse sit fuga sibi consulere, proprio discedere palatio, per maria & incerta vagari profugus. *Circumdederunt me mala quorum non est numerus.* Tantis igitur malis implicatus, ad Deum confugit. *Tu es refugium meum a tribulationibus, quæ circumdederunt me, exultatio mea, & me a circumdantibus me.* Omnes in me bella mouent, Domine, creature, tu solus refugium meum vnicum solamen, ad te recurro exultatio mea, gaudium meum, honor meus, libera me a circumdantibus me tribulationibus.

Hoc tibi agendum dum arduabili curarum robore discruciaris, dum totum mundum patris aduersarium: ad Deum confuge, coram eo prostratus ingemisce, exclama, supplica: *Tu es refugium meum &c. Erue me.* Ita Dauid ad Deum recurrit. Num illi Deus respondit? Præstitit auxilium? qua ratione tribulationibus eruit?

D. Aug. in Ps. 64. Tom. 8.

Ps. 16.

Ps. 16. 13.

Ps. 39. 13. 31. 7.

uit? disperdidit inimicos? Nequaquam, at vero præscripti illi remedium utilissimum, intellectus sui illuminavit aciem luce quadam superna, qua tribulationum illarum cerneret finem, bonum infinitum, celestemque gloriam, ad quam tribulationibus via sternitur tutissima. O quantum beneficium, si cui hoc Deus concedit, suam David declarat felicitatem; Dominus pars hereditatis mea, & calicis mei. O David, an hanc sortem credis esse prosperam? Credo: & ob hoc gratias Deo agam immortales: Benedicam Dominum, qui tribuit mihi intellectum. Magnum enim mihi cæcæ collatum a Deo beneficium, cum mihi donum tale concesserit Deo doctissime tractat D. Thomas & cum tale sit, quæ si delectum agit Deus eorum, quæ Davidi addidit exhibenda; In illis enim tibi dabo, & instruam te in via hac quæ gradieris, firmabo super te oculos meos. Quæ inquit, via sit qua ad gloriam tenditur & pro momentaneis laboribus requies datur sempiterna, intellectum tibi dabo, quo de his iuste possis veraciterque diiudicare. Proponitur nobis pia D. Augustini exhortatio. *Foderunt ante faciem meam sive am intendit fratres mei, si inquit ille Christianos oculos habere, nolite de rebus visibilibus (& statim) Noli habere oculos pagano-um Christianos oculos habere. Quam clare vident fide oculi illuminati? Ut oculi Divi Pauli. Quæ gloriam vident in tribulationibus Divi Bernardus verba expendit: Divi Pauli: Gloriamur in spe gloria, non solum autem, sed & gloriamur in tribulationibus. Ne intellexeris hanc a prima differre gloriationem, sed rationem exponit, quæ sit cur tribulationibus gloriæ spes includatur. Non altera gloriam commendatur, sed additur ubi spes gloriæ, quidem in tribulationibus spes gloriæ, imo & in ipsa tribulatione gloria continetur. Sicut spes fructus in semine sic & ipse fructus in semine est. (Quod probat elucidans hæc alia eiusdem verba) *Quod momentaneum, est & leve, æternum gloria pondus operatur. Non dicit, Remunerabitur, sed æternum gloria pondus operatur in nobis. Latet gloria, fratres mei, abscondita nobis est in tribulatione, in momentaneo hoc latet æternitas, in hoc levi pondus sublimis, & supra modum, in hoc mundo regnum Dei intra nos est, thesaurus ingens in fictili vase, in agro vili est inquam, sed absconditum est. Felix qui ubi inveniit illud Oculis fidei inveniit hunc thesaurum, non secundum faciem iudicans, sed videns, quæ non apparent, &c.**

Hanc hominis lugeo calamitatem, qui in pecuniis hoc tantum attendit, quod ex illis superficialia-

liter offertur, & oculi sensusque cernunt corporales, proinde ipsas odit ærumnas, & suas sequitur voluptates: *Intellectum tibi dabo, (promittit Deus) quibus illas perferueris, & sub penis gloriam; sub laboribus quietem, sub mortificatione mentis gaudium, sub morte vitam mediteris seipiternam. Id enim asseuerat Apostolus quod in presenti est momentaneum, & leve tribulationis nostræ, supra modum in sublimitate æternum gloria pondus operatur in nobis, non contemplantibus nobis quæ videntur, sed quæ non videntur: Quæ enim videntur, temporalia sunt, quæ autem non videntur, æterna sunt. Dabo tibi, (adtruit Deus) intellectum, quo non iudices secundum id quod exteriores vident oculi, hoc enim est, in quo melior boni pars iusto consistit, Quod non secundum visionem oculorum iudicabit. Sed intellectu superna luce collostrato, qui finem ac coronam perferuerit, ad quam nos ducit semita calamitatum. Hæc ratione adeo crescebat animus Davidi, tantoque mentis ardore suis crucem imponere humeris, ut tam exofcularetur, illa exultaret, & quo vehementior ingruerat persecutio, eo esset excitator, & quo tribulatio vehementior, eo quietior, ut præ gaudio dicat: *Tribulationem & dolorem inveni. Quasi tribulatione inuenta, nos inuitet, ut illi congratulemur, ut alia quæ dicebat, Congratulamini mihi, quia inveni dragmam, quam perdidideram. His igitur ad nos conuersus, omnes exhortatur: Nolite fieri sicut equus & mulus, quibus non est intellectus. O homines compotes rationis, ne de rebus, ut animalia, iudicetis, quibus aliud non est principium illas discernendi, nisi sensus oculique corporales, quibus cum diiudicent, laboras, flagella, lectos asperiores, stricta ieiunia, mordaces disciplinas, ærumnas affligentes exhorrescunt, suisque student voluptatibus: vos vero illuminato intellectu de illis sentire in veritate, finem & exitum attendite, ad quem vos Deus creauit, qualis ille non est, ut vitæ huius bonis fruamini temporalibus, sed æternis, & hanc esse viam illa consequendi, crucem, mortificationem, labores, ærumnas, lachrymas, & sub infirmitate latere salutem, sub paupertate temporali. Paternas diuitias, & sub huius vitæ lachrymis, futuræ consolationem.**

Receptior est opinio, quam certior, quæ docet operari solis lucem in quorundam oculis, quando pleno & inoffenso lumine illis irradiat. Quo tempore vir lynceus, quem hispani vocant *Zaharies* ambulat in ymbra, licet videat, ea tamen solummodo videt, quæ sunt in superficie terræ & quæ

Ps. 115.

2. 2. q. 8. a.

1. q. 18.

Ps. 37. 8.

D. Augu.

in Ps. 115.

Tom. 8.

D. Bernar.

ser. vlt. c.

In Qui

habitat.

Rom. 1. 1.

2. Co. 4. 17.

Isa. 11. 3.

Ps. 114. 2.

Luc. 11. 6.

8.

I.
Similitu-
do.

quæ oculis suis patent; videt spinas, tribulos, ericeta, terram, quæ illi non nisi fimerum videntur: quocirca illa transiit vilipendens. Attamen luce solis illi irradiante, sub terra septem detegit feries, in profundis gurgitibus aquarum clare videt fluentem, & auri primi diuites fodinis ac thesauros absconditos, dicens: hic fistite, hic quiescite, hic terram eruite, fomite, sub hac etenim terra arida, aquas videt limpidiſſimas, & sub illis limpidiſſimis lapidibus thesauros pretiosos. Hanc nobis optat lucem, hos oculos D. Paul. perſpicaces, Lyneços, qui profunda penetrant, nec in spinarum, tribulorum, ericetorum hæreat superficie, laborum, pænarum, aduerſitatum, sed quæ sub eis latent abscondita diligentius explorent. *Domini nostri Iesu Christi Deus Pater gloria, det vobis spiritum sapientia, & reuelationis in agnitione eius, illuminatos oculos cordis vestri.* Eleganter ac subtiliter Apostolus, vt dicat, quod Deum rogaret, vt oculos cordis eorum illuminaret ad bonorum cælestium ac gloriæ agnitionem, illum vocat, *Deus, Pater gloriæ* quo declarat, ad cælestis, supernique boni cognitionem, nec lucem sufficere naturalem, nec creati intellectus acumen, etiam Angelici, sed quod lux requiratur superna, cælestis, supernaturalis, & splendor quidem eiusdem gloriæ: sicut ad lucem solis intuemus, nec faces, nec ignes nec candelæ, nec totius orbis sufficiunt luminaria, sed radius quidam qui de eodem procedat sole est necessarius.

Proinde idem probat Apostolus, exponens *fi-
Hebr. c. 11. dei necessitatem, dum ait: Est fides substantia ro-
rum sperandarum, argumentum non apparentium.*
Hæc necessaria est, non talis, qualis, sed viuua, illuminata, ardens charitate. Illuminet pater gloria oculos cordis vestri, luce sua superna rurali, qua finem vestrum exploretis, ac quæ sint illa bona cognoscatis, ad quæ vos Deus vocauit: *Vt sciatis quæ sit spes vocationis vestre:*

Hoc nomine frequentius appellat Apostolus Christianos: *Vocatos.* Nos prædicamus Christum crucifixum, Iudæis quidem scandalum, gentibus autem, stultitiam: ipsi autem vocatis Iudæis atque Græcis, *Christum Dei virtutem, & Dei sapientiam.* Christi mysterium crucifixi Iudæis lapis est offensionis, Gentibus stultitiæ obiectum paradigma, *Ipsi autem vocatis &c.* Qui sunt hi vocati? Christiani: Vocationem primum signat effectum Apostolus prædestinationis. *Quos prædestinauit, hos & vocauit.* Ad vineæ culturam illos vocauit, squibus stipendium præ-

destinatur, Ad inopias vocauit, quos eis velci præparabat: *Vocauit nos vocatione sua sancta, non secundum opera nostra, sed secundum propositum suum & gratiam.* Hoc oro Deum & patrem gloria, (inquit Apostolus) vt suam vobis infundat lucem, vestros illuminet oculos, vt ea cognoscatis bona, ad quæ vos vocando prædestinavit. O quam fructuose tempus impensum, quam foret o Christiane utilis occupatio, si aliquoties imo sæpius oculos erigeres intellectus, fidei luce reboratus, attenderes diligentius, in quem me finem Deus vocauit, ad Ecclesiam? Ad quid baptizatus Christianus? quale mihi præmium offertur? quis via terminus quam ingrediatur? quæ spes vocationis meæ? quæ mihi Deus bona pollicetur? quæ mihi ob oculos gaudia proponuntur? *Quæ sit spes vocationis vestra, & quæ diuitia eius in sanctis?* Quanta gloria, charissime, ad quam te vocauit? quanta diuitia, honor quantus? num forte ad hoc te vocauit, vt auri, & argenti censibus, cumulisque ditet Indiarum? Num vt arcas offerat, gemmis gaudia preciosissimis? Num vt comitatu, ciuitatum Domino & titulis exaltet dignitatum? Num forte vt capiti coronas imponat regales, vel ter angustas? Num forte solem, lunam, & splendidissima mundi donabit luminaria? Hæc omnia nihil sunt, sordes sunt, puluis sunt: ad quæ vero te vocauit, diuitia sunt eius, eius gloria, totum eius regnum. Si diuitia conueniant possessori, si regnum conforme regi, si dominium Domino, quales erunt Dei diuitia? quale Dei regnum? quale Dei dominium? ad hoc te vocauit, vt dominum te faciat totius domus suæ, vt te regnorum suorum omnium creet regem, vt omnium te scribat diuitiarum ex ælle possessorem.

§. 4. In baptismo calorum efficitur candidati: quod Abbas Moyses docuit poni nostrarum fundamentum actionum.

Vt lateque diximus alibi de ceremoniis, quibus Sancta mater Ecclesia a Spiritu Sancto edocta vitur in administrando S. Bap-
tismi Sacramento, quodque purum baptizatum alba induit veste sacroque perungit oleo. Prima ceremonia vestis alba sumpta dicitur.